

Rozhovor s Annou Krejzkovou

Splněný holčičí sen

Která romanticky založená milovnice zvířat se někdy nezasnila: jaké by to asi bylo odstěhovat se někam na lesní samotu, pořídit si koně, krávu, chovat psy... Anna Krejzková na tom nebyla jinak. Jí se ovšem toto zdánlivě naivní přání splnilo. Do puntíku.

Bíglové mají úžasnou povahu: jsou veselí, stále dobře naladěni, zábavní

Kdo ji jako my za slunečného letního dne navštíví v jejím lesním království, na roubené hájovně Vlastec uprostřed hlubokých lesů, těžko se ubrání nadšení. Ten božský klid! Ten vzorný pořádek! A těch nádherných psů v obrovských travnatých výběžích všude kolem! Teprve rozum musí připomenout, že ne každý den je teplo a hezky, že život na lesní samotě nejspíš dokáže být někdy dost tvrdý a že dobře se postarat o koně,

kočky a početnou smečku psů dá asi pořádně zabrat. Zvláště když máte také děti a zaměstnání k tomu. Křehká plavovláska to vše zvládá s podivuhodnou lehkostí a nemizícím úsměvem na rtech. A přesvědčeně tvrdí, že by neměnila.

Opravdu jste jako holka snila o životě na hájence? A jak se vám podařilo svůj sen realizovat?

Opravdu. Ale u mě to nebyla zase tak úplně naivní představa městské holky, která

by si neuměla představit, do čeho jde. Tatínek byl lesák, choval a cvičil lovecké psy, takže mládí jsem prožila na vesnici obklopená zvířaty a mé kroky po střední škole téměř zákonitě směřovaly na „lesárnu“ do Brna. Tam už zasáhl osud, když jsem se na studiích seznámila se svým budoucím manželem. I on pocházel z lesnické rodiny, doma chovali jagdteriéry. Rodinné prostředí i studium tedy velkou měrou určily naši budoucí životní dráhu. Pro manžela i pro mě bylo naprosto přirozené, že budeme chtít žít a pracovat v lese a že se to bez psů neobejde. Pravda, že to nabude takových rozměrů, kdy se psi stanou středobodem našeho života, kolem něhož se bude všechno točit, jsme tehdy netušili. To by si býval manžel tehdy možná ten sňatek zavčas rozmyslel! Ale ne, to si samozřejmě dělám legraci, on psům rozumí, rád s nimi i pracuje a navíc na ně má „oko“. Jen je jich někdy na jeho vkus přece jen trochu moc a taky ho nebaví trávit veškeré víkendy na výstavách. Dá se říci, že si uchovává chladnou hlavu a nedopustí, aby nám psi úplně přerostli přes hlavu, což je důležité, protože já tyhle „sebezáchovné“ sklony moc nemám. Ale manžel mi je ve všem, co dělám, velkou oporou, bez něj bych se kynologii do takové míry věnovat nemohla.

Máte dvě děti, devatenáctiletého Rosťa a šestnáctiletou Aničku. Jdou ve vašich šlépějích?

V podstatě ano, i když si hledají své cesty. Rosťa studuje střední lesnickou školu, baví ho myslivost, lov, chovatelství: choval už všechno možné od ušlechtilých králíků přes slepice a holuby až po čistokrevná morčata. Psy má rád a v lese s nimi pracuje, přednost ovšem dává jezevčíkům. Pokračovatelku chovu bíglů, kteří jsou mojí největší láskou, vidím spíše v Aničce. Tu to opravdu chytlo, navíc je to, jak ona sama říká, „rasistka“ přes bígly, uznává jenom je. Sama má své psy, o které se stará, samostatně si je připravuje na zkoušky. A vášnivě ráda jezdí po výstavách. Musím se přiznat, že já sama jsem po těch dlouhých letech vystavování přece jen trochu unavená. Ale Aničku to strašně baví, a když vidím její zájem, jsem přirozeně šťastná a dodává to další chuť i mně. Takže teď zrovna se spolu chystáme a těšíme na světovou výstavu do polské Poznaně...

Děti nás dnes už u psů dokážou kdykoliv zastat, zodpovědně se o ně postarají, když musíme na pár dní odjet. Letos jsme dokonce byli na dovolené u moře a syn nás stoprocentně zastoupil. To je velká úleva a taky radost.

Jak dlouho vlastně chováte psy?

Snad se dá říci odjakživa. Tátineček choval ohaře a jezevčíky, ty jsem od něho postupně přebrala. Ovšem na výstavě v Brně jsem v roce 1985 poprvé na vlastní oči spatřila čistokrevného bíglu, a to rozhodlo o mém dalším kynologickém směřování. Byla to láska na první pohled, jinak se to snad nazvat nedá. Tehdy jsem ještě o bíglech skoro nic nevěděla, u nás se vůbec nechovali, bylo tu jen pár nečistokrevných zvířat z laboratorních chovů. Více na základě sympatií a pocitů než nějakých racionálních úvah jsem se okamžitě rozhodla, že právě toto plemeno chci. Ještě téhož roku se mi za pomoci přátel podařilo dovézt z Maďarska fenku Fotlos Bogárfülü Alin. Později jsem dovezla ještě tři další z Německa a chov u nás se mohl rozjet. Kromě bíglů naše rodina chová také hladkosrsté králíčí jezevčíky. Na výstavách jsem vůbec největších úspěchů paradoxně dosáhla s německým krátkosrstým ohařem Lordem Tergy. Ohařů jsem odchovala jen dva vrhy a hned v tom prvním byl Lordík - světový vítěz 98 a devítinásobný BIS. Ale málo platné, bíglové dodneška zůstali mojí srdeční záležitostí, odchovávám už desátou generaci. K nim tíhnu nejvíce a také se jim nejvíce věnuji.

Dnes už ovšem nejste sama. Bíglům přichází na chuť stále více lidí, patří k téměř módním plemenům. Co je na nich podle vašeho názoru tak neodolatelného?

To je těžké vyjádřit stručně. Mají prostě úžasnou povahu: jsou veselí, stále dobře naladěni, zábavní. Strašně tíhnou k lidem a zvláště k dětem, od nichž si nechají všechno líbit. Bývají hodně mazliví, příjemní a vstřícní. Já potřebuji mít psa i jako mazlíčka, kterého je radost si pohladit, pochovat, který dává najevo potěšení z toho, že je se mnou.

Jako chovatelka si cením toho, že bíglové jsou hodně přírodní psi v tom smyslu, že jsou zdraví, vitální, odolní, životaschopní. Naši psi jsou celý rok venku (samozřejmě s výjimkou matek se štěňaty) a nikdy s tím nebyly problémy.

Bíglů není nutno si držet od těla a působit na ně tvrdě a autoritativně. Samozřejmě důsledná výchova nutná je, ale ne takový ten permanentní boj o vedoucí postavení ve smečce. Bígl se rád podřídí a jako smečkový pes ctí zákony hierarchie, což majiteli velmi usnadňuje práci. A ještě něco: bígl je lovecký pes, ale není to pes, který by toužil po tom jiné zvíře zabít. Však vidíte, jak se mají rádi s našimi kočkami! Musím říci, že právě tohle mi hodně imponuje.

Málokteré plemeno je tak snášenlivé a společenské

Jsou bíglové skutečně tak snášenliví, jak se v literatuře opakovaně tvrdí?

Stoprocentně. Chovala jsem více plemen, ale žádné nebylo v tomto ohledu tak bezproblémové jako bígl. Jezevčáci by se občas „sežrali“, to u bíglů neznám. Klidně spolu mohou nechat staré a mladé, fenky a psy v libovolném počtu i štěňata, jakmile trochu poodrostou. U bíglů se mi nestalo, že by mezi některými dvěma jedinci vznikla averze, která by znemožňovala společné držení. Chovatelé mi jistě

dají za pravdu, že u většiny ostatních plemen k tomu dochází poměrně často, vyskytne se zvíře, jež musí být izolováno od ostatních, nebo je nutno smečku rozdělit na několik menších a ty k sobě nepouštět. Bígl je tvor skrznastrz společenský. Samotný se nudí a člověk se musí hodně snažit, aby ho zabavil. Když máte psů víc, jsou šťastní. Přitom ale touží i po kontaktu s člověkem, ochotně spolupracují. I to je na nich jedinečné.

A jak je to s loveckým využitím bíglů?

Bígl se v posledních letech šíří jako vysloveně společenský pes. Odhaduji, že přibližně 80 procent zájemců o štěňata chce pouze kamaráda a společníka, v poslední době si je hodně berou lidé, kteří se s nimi chtějí věnovat nějakému psímu sportu: agility, dog trekkingu, coursingu atd., zatímco k loveckému využití si je bere tak maximálně 10 procent. Vůbec to nechci odsuzovat, protože si myslím, že bígl je skvělý společník a kamarád. Nicméně mi je trochu líto, že myslivci jako kdyby tomuto plemeni nevěřili. Přitom kdo z nich si ho pořídí, nedá na něj dopustit.

My tady v polesí s bígly samozřejmě pracujeme, takže dobře víme, co v nich vězí. Mají vynikající nos a jsou fantastičtí při dohledávání. Často jsme s našimi psy voláni k případům, kdy se nedaří nějaké střežené zvíře dohledat, a úspěšnost máme vysokou. Bígl dobře pracuje na pobarvené i nepobarvené stopě, na šňůře i bez ní. Určitou výhodou je jeho mírná povaha, je opatrný, takže na konci stopy zvěř bez-

Idyla na hájovně Vlastec si podmaní snad každého návštěvníka

Rozhovor s Annou Krejzkovou

Dcera Anička jde v maminčiných šlépějích

hlavě nenapadá a tím pádem není tak ohrožen jako plemena, jimž se v takové chvíli „zatemní mozek“.

Většina bíglů má také ráda vodu, lze je vycvičit jako aportéry, vlastně jsou docela všestranní. Jen ve smečkách se už s nimi u nás neloví.

Všichni bíglové, jež chce jejich majitel použít do chovu, u nás dnes musí mít nějakou loveckou zkoušku, s tím musí každý potenciální zájemce o jejich chov počítat.

Mnoha lidem se bígl líbí, ale obávají se si ho pořídít, protože by jim utíkal. Můžete jim poradit?

Vím, že bíglové mají takovou pověst, a upřímně řečeno nedokážu pořádně pochopit proč. My jsme problémy s přivoláním nikdy neměli, a to štěňata bereme do lesa odmalička. Možná je to také trochu tím, že ven chodíme vždy alespoň se 3 až 4 psy, a ti se drží u sebe a u nás coby vůdců. V rámci hierarchie nás zkrátka poslouchají. Kamarádka má 16 bíglů a ani ona s přivoláním nemá problém.

Chce to odmala důslednost, pilovat poslušnost, asi do roka nepouštět štěně daleko od sebe, udržovat s ním kontakt, prostě mu nedovolit, aby se na vlastní pěst vydalo „lovit“ nebo si lítalo, jak se mu zlíbí. Umím si představit, že pro někoho, kdo psa nikdy neměl, to může být trochu oříšek. Mezi lidmi, kteří si od nás vzali štěně, je dost těch, kteří s tímhle problémem nemají - ale i těch, kteří to

nezvládnou. Začátečníkům nemohu poradit nic jiného než těsně spolupracovat s chovatelem nebo se zkušenými „bígláři“, nechat si poradit a radami se důsledně řídit. Bígl rozhodně není v tomto ohledu nevyvíčitelný, ale musí se vědět jak na to.

Bíglům jste zasvětila více než dvacet let života. Dosáhla jste s nimi

„Je pro mě obtížné nenchat si doma každé štěně, které se mi líbí.“

maximálních úspěchů, odchovala mnoho interšampionů, dokázala jste si vychovat nástupkyni. I když jste ještě mladá, jste v životním poločasu, možná už nastal čas na malé bilancování.

Co vám bíglové dali a co vzali?

Tak samozřejmě práce s takovou velkou psí smečkou si žádá své. Navíc stále krmím klasicky a svým psům pětkrát týdně vařím, protože si myslím, že jim to tak víc vyhovuje. Znamená to spoustu práce navíc: dvě hodiny ráno a dvě odpoledne lítám kolem psů, krmím, čistím, opečovávám je. Také je musím vychovávat, cvičit, připravovat na zkoušky a na výstavy, chodit s nimi do lesa... Víkendy v sezóně trávím na výstavách. Musím se postarat o děti, domácnost a hospodářství, mám své pracovní povinnosti, jsem zaměstnanec Lesní správy. Naštěstí mám kancelář přímo tady v domě.

Ale to množství práce mě nijak neděsí. Pro mě je mnohem důležitější uspokojení, které mi to přináší. Moji psi pro mě znamenají strašně moc, slovy to ani nedokážu vyjádřit. Snad nejvýstižnější je slůvko RADOST. Jsem šťastná, když mě psi ráno vítají, když se jim daří, když se narodí štěňátka. Je pro mě velmi obtížné zachovat si soudnost a nenechat si doma každé štěně, které se mi líbí nebo které mě chytne za srdce. Donekonečna si slibuju, že „snížím stav“, měla bych myslet na budoucnost, ale jde to ztuhle. Všechny psy u nás necháváme dožít, tamhle vidíte třeba Katynku, které táhne na patnáctý rok. Momentálně tvoří více než polovinu našich psů „důchodců“. A člověka to přitom stále pudí chov rozvíjet, zdokonalovat, udržovat kontinuitu.

Ale v životě nejsou jen úspěchy. Chovatelskou dráhu lemuje také spousta problémů, zklamání, rozčarování. Nikdy vás ani na okamžik nenapadlo to „zabalit“?

Někdy, když jsem unavená, třeba ubitá po několikadenním harcování po výstavách, mně opravdu prolétne hlavou, jestli mi to za to stojí, a že třeba bez těch výstav bych se už dokázala obejít. Vím, jak jsou dosažené úspěchy relativní, a už je tak nepožívám. Ale pak se podívám na dceru a v jejich očích vidím stejné nadšení pro věc, jaké jsem vždy měla sama. To mi spolehlivě dodá nové síly.

Počkejte, nebo myslíte „zabalit“ psy, obejít se bez nich? Tak to vám mohu odpovědět s čistým svědomím: to mě nenapadlo nikdy. Ani na okamžik. Bez radosti, kterou mi dávají, si život neumím představit. Je to moje droga.

Rozmlouvala Lea Smrčková